

[Aksel Larsen.]

jeg gjort mig til talsmand for, at disse administrative overgreb måtte ophøre, at der ikke burde kunne finde frihedsberøvelse sted, uden at de pågældende havde adgang til at få sagen forelagt for en domstol. Men der har ingen vej været frem. Så længe forfatningskommissionen har siddet, har jeg kørt det samme forslag frem, og det er mig en glæde, at man i allersidste øjeblik, nemlig i slutningen af december måned i fjor, også fra de andre partiers side erkendte, at her var der hidtil begået en uret, og at man på dette punkt måtte ændre grundloven. Jeg håber, at formuleringen af stk. 6 i § 72 går igennem, at der ikke sker denne bestemmelse nogen overlast på dens vej gennem rigsdagen, og at landets love skyndsomst ændres i overensstemmelse hermed.

Hvad § 73 angår, så handler den jo om boligens ukrænkelighed og om, at

„Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse,“ — denne sætning anser jeg for en meget farlig sætning — „alene ske efter en retskendelse.“

Og der er her kommet en tilføjelse:

„Det samme gælder om brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden.“

Jeg er meget glad for tilføjelsen. Den var naturligvis nødvendig, men det hele er ganske vist ikke ret meget værd, hvis man så alligevel ved hjælp af hemmelige retskendelser, der kan afsiges blot på politiets eller anklagemyndighedens krav og uden fornøden dokumentation, kan foretage sådanne husundersøgelser, beslaglæggelse af breve, åbning af post, aflytning af telefonsamtaler. Dér synes jeg man skylder at give borgerne en lille smule garanti. Jeg ved godt, at man fra justitsministerens og politiets side kan komme og fortælle, at der findes tilfælde, hvor det drejer sig om indkredsning af tyvebander, hvor det er nødvendigt at censurere deres post og aflytte deres telefonsamtaler, og jeg skal ingenlunde bestride, at sådan nødvendighed kan foreligge, men det bør ikke give ret til, at man i andre tilfælde også foretager brevcensur og telefonaflytninger, og sådanne foretages overfor tusinder og atter tusinder af borgere i dette land, mod hvilke man ikke er i stand til at rejse den ringeste kriminelle sigtelse, og om hvilke man ikke regner med at man kan komme til at rejse kriminel sigtelse. Naturligvis bør

sådan noget ikke finde sted, og derfor bør det være sådan, at hvis der ikke er særlig grund til at holde en dommerkendelse af den art hemmelig, så skal den meddeles den pågældende, og hvis det af særlige grunde har været nødvendigt at holde den hemmelig et stykke tid, skal den pågældende senere have underretning derom, så at man kan få sagen for en domstol, hvor man er i stand til at anfægte kendelsen og i stand til at bestride politiets eller anklagemyndighedens ret til at få afsagt denne kendelse. Jeg tror, at hvis vi fik en sådan bestemmelse føjet til paragraffen, ville det skåne os for megen vilkårlighed, og vi agter at fremkomme med forslag herom.

Det, man ellers har interesseret sig mest for under forhandlingerne, har været sikringen af ejendomsretten, og det er nu ikke helt rigtigt, at dér er det blevet ved det gamle, for den private ejendomsret til produktionsmidlerne, til naturen, til jorden er blevet mere sikret igennem den nye affattelse end gennem den gamle. Jeg ved godt, at de retslærde fortæller, at reelt forandres forholdene ikke, men jeg frygter alligevel for, at de er blevet forandret. Det, vi trængte til, var i højere grad en sikring af den personlige ejendomsret og ikke af ejendomsretten til produktionsmidlerne, for den personlige ejendomsret er aldeles ikke sikret i et samfund, hvor man tillader folk at tilegne sig profit af andre menneskers arbejde, altså tilegne sig en del af frugterne af andre menneskers arbejde, og det havde været passende, om man mere havde interesseret sig for dette end vist så stor interesse for at skabe retlige garantier i ekspropriations-tilfælde.

Grundlovsforslaget indeholder som den nuværende grundlov bestemmelser om trykkefrihed og foreningsfrihed, og de bør naturligvis bestå. Såvel efter den nuværende grundlovs affattelse som efter det foreliggende lovforslag må det vist antages, at når der står, at censur og andre forebyggende forholdsregler ingensinde på ny kan indføres, kan det ikke være tilladt at opretholde censurbestemmelser, som man gør det, f. eks. hvad teater- og filmcensur angår. Jeg skal erkende, at dette naturligvis ikke er noget livsvigtigt spørgsmål for samfundet; det forekommer mig blot, at almindelig praksis bør være i overensstemmelse med grundloven. Det er imidlertid meget godt, at man siger, der er trykkefrihed og fore-